

KUORTTI-HANKE PALAVERIMUISTIO TIISTAI 25.7.2023

AIHE: KUORTIN SISÄÄNTULOALUEEN MAISEMOINTISUUNNITTELUN VÄLIPALAVERI

Aika ja paikka: Tiistaina 25.7.2023 klo 17.00–19.00, Pertunmaan kunnantalo, KH2

Läsnä:

suunnittelijat: **Markus Halme**; valaistussuunnittelija ja **Tapani Vuorinen**; maisemointisuunnittelija sekä hankkeen maisemointiryhmän jäsenet ja hankkeessa toimivat tahot: **Raili Toivonen, Arja Tallberg, Jan-Anthony Tallberg, Hannukka Niemi, Leena Ruotsalainen** sekä **Jukka Kuhanen**, joka laati muistion palaverista.

Palaverin aloitus:

Kunnanjohtaja **Leena Ruotsalainen** Kuortti-hankkeen projektipäällikkönä taustoitti aluksi tapaamisen taustoja palaverin osanottajille. Suunnittelijat toivoivat osallistujilta ennakkoluulotonta osallistumista, kriittistä lähestymistä esitettäviin ehdotuksiin ja palautetta jatkotyöskentelyn tueksi.

Käyty keskustelu:

Tapani Vuorinen totesi alkuun, että hän oli aikoinaan Kuortin uuden palvelutaajaman maisemoinnin suunnittelijana. Tuosta työstä on jo kulunut aikaa ja osa tuolloisen suunnitelman toteutetuista osioista on jo melko ränsistyneessä tilassa. Kuortin sisääntuloalueella on Kuortin alueelle laajemminkin katsottuna keskeinen merkitys.

Hannukka Niemi toi esille etelästä tulevan liittymärampin varrella olleiden valaistujen kuusten alueen ilmettä korostavan merkityksen. Näitä kuusia ei jostain syystä ole parin viime vuoden aikana enää valaistu ja hän ei tiedä, kenen vastuulla puiden valaistus ylipäättänsä on ja kuka valaistuksen oli aikoinaan toteuttanut ja miksi niitä ei enää viime vuosina ole valaistu. Voisiko joku selvittää tämän asian?

Tapani Vuorinen kertoi, että suunnittelu lähtee seuraavista perusasioista: Liittymän ja varsinainen sisääntuloalue on suunnittelun kannalta isossa roolissa liikennevirtojen Kuorttiin ohjaamisen kannalta.

Toisaalta sitten alueelle saapuneiden kävijöiden jatko-ohjauksessa ns. Pertunportti –teemal on keskeinen elementti heti sisääntuloalueen keskustassa Kuortin ABC-liikenneaseman ja Kuortin Rautakaupan välisellä alueella. Hän käytti termiä ”keskustajakso” kuvaamaan Kuortin ja Rautakaupan välistä aluetta sekä sitä noin 100 metrin mittaista Hennalantien vartta, joka on suunnittelun kannalta keskeinen alue. Sille on alustavissa suunnitelmissa kaavailtu vaikuttaviksi elementeiksi valaistusta (yleis- sekä kohdevalaistus) sekä kivivallirakenteita.

Markus Halme totesi että valaistuksen uusimiseen ja toteutukseen on olemassa kolme erilaista vaihtoehtoa, jotka kaikki toteutetaan LED-tekniikalla. Kustannuksiltaan edullisin vaihtoehto on se, että vain keskustajakson osalta uusitaan valaistus kokonaisuudessaan eli uudet metallirunkoiset valaisinpylväät sekä varsinainen valaisinosa. Toinen, hieman arvokkaampi vaihtoehto on, että tämän keskustajakson valaistuksen osalta uusitaan myös koko Hennalantien varren valaistus Kuortin ABC-liikenneaseman ja Heinolantien risteyksen väliseltä alueelta valaisimien osalta hyödyntäen siellä olevia puurunkoisia valaisinpylväitä. Kallein vaihtoehto on se, että uusitaan koko Hennalantien varren valaistus niin pylväiden kuin valaisimien osalta ensimmäisen vaihtoehdon tapaan harvemman, mutta kuitenkin riittävän määrän mukaisella valaisinpylväsmäärällä eli harvennetaan nykyinen valaisimien määrä kahdeksasta kuuteen valaisimeen.

Markus Halme jatkoi yhdessä Tapani Vuorisen kanssa valmistellun pohjaesityksen esittelyä siirtyen Kuortin keskusta alueelta 5-tien varteen ja sen ramppeihin. Eräs ehdotuksen keskeisistä elementeistä oli 5-tien ylittävän sillan pysty- ja vaakapalkkien hyödyntäminen niiden pintaan asennettavan LED-valaistuksen avulla ja sitä kautta aikaansaadaan illuusio kultaisesta portista. Tämä valorakenne toteutetaan molemmin puolin sillan rakenteita eli kultainen portti tulee nähtäväksi sekä pohjoiseen että etelään suuntautuvaan liikennevirtaan.

Toisena tuon alueen maisemointielementtinä on pohjaesityksessä Lahden suuntaan suuntautuvan poistumisrampin piennaralueen puuston raivaus, maanpinnan käsittely sekä katajakedon perustaminen alueelle valaistuksineen. Perustamiskustannukset näillä kahdella em. kokonaisuudella on alustavasti 25 000 € - 33 000€ riippuen vaatiiko valaistuksen toteutus omaa erillistä sähköliittymää. Lisäksi syntyy kustannuksia katajakedon valaistuksen toteutuksesta.

Katajakedon valaistus toteutettaisiin 8 valopisteellä joko pollari- tai pylväsvalaisimien avulla. Valittavat valojen väri vaihtoehdot ovat punainen, kulta tai LED-ajoratavalkoinen. Hinta-arvio katajakedon valaistuksesta pollarivalaistuksella on 25 000 € ja pylväsvalaistuksella 30 000 €.

Arja Tallberg esitti, että maisemoinnissa voisi hyödyntää katajien ja istutusten sijasta mieluummin hankkeen aikana nousutta ajatusta ”**Pertunmaa – Suomen kivin kunta**” –idea ja siihen liittyvää vahvasti Pertunmaan luontoon ja historiaan liittyvää mielikuvaa alueen kivisyydestä. Yhteisesti todettiin, että rakentamalla kiviin perustuvaa maisemointia luodaan samalla helppohoitoisempaa, kestävämpää ja paikkaan sidottua ympäristöä. Siihen on myös mahdollista kehittää rinnalla yhteisöllistä osallistumista Kuortin sisääntuloalueen maisemoimiseksi. Arja Tallberg kertoi, että esimerkiksi Syötteellä on toteutettu risteysalueella Peikkometsä –alue, jota voisi käyttää jonkinlaisena verrokkina Kuortin sisääntuloalueen suunnittelussa.

Leena Ruotsalainen toi esille, että hän kääntyy Pertunmaan erään avainyrityksen, Pelaser Oy:n puoleen tiedustellen, onko heillä mahdollisuus osallistua Kuortin sisääntuloalueen maisemointiin esimerkiksi toteuttamalla ympäristötaideteoksia yrityksen tuotannosta jäävästä hukkametallipaloista Hennalantien varteen. **Tapani Vuorinen** jatkoi idean jalostamista siten, että hän ehdotti ns. punaisten Perttu-pylväikköjen korvaamista Metallipertuilla, jotka olisivat joko metalliverkosta muotoiltuja kolmiulotteisia tervehtivää hahmoa muistuttavia metallihahmoja tai vaihtoehtoisia tukevasta metallilevystä muotoiltuja kaksiulotteisia metallihahmoja, jotka olisi hennosti valaistuja. Nämä Metallipertut sijoitettaisiin Hennalantien molemmin

puolin Kuorti ABC-liikenneaseman ja Rautakaupan väliselle alueelle tervehtimään alueelle saapuvia kävijöitä.

Markus Halme totesi, että alustavan selvityksen mukaan valaistuksen muutuskustannukset hybridimallilla, eli keskustajaksolla täysin uudella valaistuksella (pylväät+ valaisimet) toteutettuna sekä loppuosan Hennalantien vartta Heinolantien risteykseen saakka uusittuna ainoastaan valaisimien osalta ovat seuraavat: keskustajakson osalta 40 000 € ja loppuosan Hennalantien vartta 70 000 €.

Jan Anthony Tallberg ehdotti, että suunnittelijat ovat yhteydessä Kangasniemellä sijaitsevaan valaisinpylväitä valmistavaan Tehomet Oy:öön ja pyytää sieltä valaisinpylväistä ja valaisimista tarjouksen koko Hennalantien varren suunnittelualuetta koskevan Lahteen lähtevän poistumisrampin ja Heinolantien väliselle alueelle. Markus Halmeen esittämistä neljästä valaisinpylväsvaihtoehdosta päädyttiin suoraan metallipylvääseen, josta lähtee suorassa kulmassa poikittaisputki valaisimelle. Lisäksi pylvään yläpäähän tulee jatkoputki, josta tulee hento tukiputki vinosti valaisimelle. Valaisimena käytetään samaa valaisinmallia kuin mitä on käytetty Kangasniemen keskustaan tulevassa sisääntulotien valaistuksessa.

Leena Ruotsalainen totesi, että Kuortti-hankkeen on selvitettävä ELY:n kanssa yhdessä Kuortin sisääntuloasian maisemointiin, käytännön toteutukseen sekä vastuunjakoon liittyvät kysymykset. Markus Halme totesi puolestaan sen, että sisääntuloalueiden valaistuksen osalta yhteyshenkilönä myös Kuortin osalta toimii Uudenmaan ELY-keskuksessa ja Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa työskentelevä Aleksi Kuitunen. Leena Ruotsalainen kuitenkin näki, että kokonaisuuden kannalta on järkevämpää olla ensiksi yhteydessä Pohjois-Savon ELY-keskuksessa ja Etelä-Savon ELY-keskuksessa työskenteleviin sekä Kuortti-hankkeen ohjausryhmän ja hankkeen työryhmissä oleviin tiehallinnon asiantuntijoihin ja samalla jo valmiiksi hyvin Kuortti-hanketta tunteviin Eero Korhoseen, Jouni Halmeeseen ja Katri Mattelmäkeen. Hän voi olla suoraan heihin yhteydessä ja kysyä, kuinka he voisivat osaltaan edesauttaa asioiden edistämistä ELY-keskusten verkoston puolesta.

Lopuksi **Markus Halme** esitteli lyhyesti Kuortin alueen keskustajaksolle suunnitellun puiden korostusvalaistuksen pääkohdat. Keskeiselle kohtaa aluetta on tarkoitus valaista yksittäisiä puita ja/tai puuryhmiä 4-5 valaistuspylväällä, joiden arvioidut kustannukset ovat 15 000 € - 25 000 €.

Loppuyhteenveto:

Leena Ruotsalainen tiivisti Kuortin sisääntuloalueenmaisemointisuunnitelman pääkohdat viiteen pääelementtiin, jotka ovat silta, kivi, portti, katuvalaistus ja valon käyttö. Niitä pyritään hyödyntämään Kuortin sisääntuloalueen maisemoinnin jatkosuunnittelussa tässä palaverissa käydyin keskustelun pohjalta.

Seuraava palaveri sovittiin pidettäväksi keskiviikkona 16.8.2023 klo 14.00 alkaen Pertunmaan kunnantalon kokoushuone 2:ssa ja ELY-keskusten edustajien toivotaan olevan läsnä tuossa palaverissa vähintään Teams-yhteydellä.

Leena Ruotsalainen kiitti palaverin osanottajia osallistuvasta ja rakentavahenkisestä keskustelusta ja päätti palaverin klo 19.00.

Muistion laati : Jukka Kuhanen